

PROGRAM PROFILAKTYKI

NA LATA : 2016/2017; 2017/2018; 2018/2019

Szkoła Podstawowa nr 3 im. kpt. Stanisława Betleja

w Kłodzku

W oparciu o:

- Plan Pracy Szkoły na rok 2016/2017
- Rządowy Program na lata 2014 - 2016 "Bezpieczna i przyjazna szkoła"

Opracował zespół w składzie:

- Dorota Paczka - pedagog - przewodnicząca
- Renata Niesłuchowska – logopeda - zastępca przewodniczącego
- Anna Kowalska - pedagog - członek
- Agata Matusiak - nauczyciel - członek
- Pichurko Edyta - nauczyciel - członek
- Aneta Mochel – nauczyciel - członek
- Małgorzata Nesterowska – nauczyciel - członek
- Maciej Barnaś – nauczyciel - członek

Kłodzko, dnia 30 sierpnia 2016 roku

PROGRAM PROFILAKTYKI

Podstawa prawna:

- Konstytucja RP
- Konwencja o Prawach Dziecka
- Rozporządzenie MEN z dnia 30.04.2013 r. w sprawie udzielania i organizacji pomocy psychologiczno – pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach
- Rozporządzenie MEN z dn. 27.08.2012 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 stycznia 2003r. w sprawie szczegółowych form działalności wychowawczej i zapobiegawczej wśród dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem
- Rządowy program na lata 2014- 2016 „Bezpieczna i przyjazna szkoła” (Uchwała Rady Ministrów z dn. 28.07.2014 r.) oraz elementami programu „Bezpieczna+”
- Ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi
- Ustawa z dnia 24 kwietnia 1997r. o przeciwdziałaniu narkomanii
- Ustawa z dnia 9 listopada 1995r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów Tytoniowych
- Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2015/2016
- Plan rozwoju szkoły na rok 2015/2016

I. WYCHOWANIE I PROFILAKTYKA W SZKOLE - WPROWADZENIE.

PROFILAKTYKA jest chronieniem człowieka w rozwoju przed zagrożeniami i reagowaniem na nie. Jej celem jest ochrona człowieka, dziecka, ucznia, wychowanka przed wszelkimi zakłóceniami rozwoju. Na pozór może się wydawać, że wszelkie zagrożenia czyhają na człowieka w świecie zewnętrznym, gdy w istocie to sam człowiek dokonuje takich wyborów, które zakłócają jego rozwój. Człowiek niedojrzały sam dla siebie może być zagrożeniem. Dlatego prowadzenie dziecka ku dojrzałości jest zarówno wychowaniem, jak i profilaktyką.

Takie widzenie wychowania i profilaktyki stawia szczególne wymagania wychowawcom. Do dobrego wypełniania własnych zadań niezbędna jest wiedza nie tylko o współczesnych, cywilizacyjnych zagrożeniach, ale przede wszystkim o naturze człowieka, celu życia ludzkiego, jak również o mechanizmach psychologicznych prowadzących do destrukcyjnych zachowań.

Program szkolnej profilaktyki to ogół działań chroniących dzieci i młodzież przed zakłóceniami w rozwoju i interwencyjnych w sytuacji pojawiających się zagrożeń. Obejmuje działania podejmowane w czasie realizacji programów nauczania i programu wychowawczego, gdy realizowane są zadania ogólne szkoły, a także działania specyficzne dla profilaktyki, np. zasady interwencji profilaktycznych, procedury pomocne w sytuacjach kryzysowych w szkole lub klasie.

Szkoła jest miejscem profilaktyki pierwszorzędowej, tj. stosowanej do grupy niskiego ryzyka. Polega na promowaniu zdrowego stylu życia i zapobieganiu zagrożeniom, w szczególności na rozwijaniu umiejętności radzenia sobie z wymogami życia.

Ten typ profilaktyki wynika z zadań szkoły, kompetencji nauczycieli, a przede wszystkim potrzeb ogółu dzieci i młodzieży. Działalność edukacyjna szkoły jest określona przez szkolny

zestaw programów nauczania, program wychowawczy szkoły i program profilaktyki dostosowany do potrzeb rozwojowych uczniów oraz potrzeb danego środowiska.

W ramach programu profilaktyki stosuje się następujące formy oddziaływania:

- **DZIAŁANIA INFORMACYJNE**, czyli dostarczanie adekwatnych informacji na temat skutków zachowań niebezpiecznych. Zakłada się w nich, że znajomość konsekwencji spowoduje u wychowanka podjęcie racjonalnego wyboru, a co za tym idzie, zmianę postawy i zachowań.
- **DZIAŁANIA EDUKACYJNE**, a więc uczenie ważnych umiejętności psychologicznych i społecznych, np. radzenie sobie ze stresem, nawiązywanie kontaktów z ludźmi, opieranie się naciskom otoczenia, rozwiązywanie konfliktów. Ta strategia jest najbardziej skuteczna w działaniach profilaktycznych. Trzeba pamiętać, że umiejętności te powinny być wpisane w całe życie człowieka, odnosić się do dojrzałego systemu wartości. Zatem w program musi być także wpisane wprowadzenie w świat wartości i norm.
- **DZIAŁANIA ALTERNATYWNE**, tj. pomoc w zaspokajaniu ważnych potrzeb psychicznych. Polegają one na proponowaniu różnorodnych działań o pozytywnym charakterze (jak koła zainteresowań itp.) i angażowaniu w nie wychowanków. Poprzez te działania dziecko ma szansę na zaspokojenie (choćby częściowe) potrzeb psychicznych, może realizować cele rozwojowe, uczy się radzić sobie z trudnymi sytuacjami życiowymi. Ważnym elementem tego rodzaju działalności jest możliwość nawiązania pozytywnego kontaktu z drugim człowiekiem.

Poniższy program uwzględnia w różnym stopniu wymienione kierunki pracy, kładąc jednak szczególny nacisk na kształtowanie osobowości dziecka i wspieranie jego rozwoju - zarówno poprzez proponowane treści, jak również osobisty kontakt nauczyciela z dzieckiem. Wynika to z założenia, że jednym z podstawowych źródeł zachowań ryzykownych są deficyty rozwoju emocjonalnego oraz zła adaptacja do ról i warunków życiowych.

Należy tutaj podkreślić, że działania uwzględnione w programie profilaktyki, związane są ściśle z programem wychowawczym szkoły.

Zadaniem szkolnej profilaktyki jest nie tylko chronienie dzieci przed zagrożeniami przez działania wychowawczo-profilaktyczne, ale również reagowanie w sytuacjach rozpoznania pierwszych prób podejmowania zachowań ryzykownych poprzez odwołanie się do specjalistycznej pomocy (wskazywanie, czasem pomoc w organizacji pierwszego kontaktu ze specjalistą, nawiązanie kontaktu z rodzicami, motywowanie do podjęcia leczenia i terapii). Dlatego program obejmuje także zasady interwencji w przypadku uczniów szczególnie zagrożonych.

II. CELE SZKOLNEJ PROFILAKTYKI.

Cel nadrzędny:

WZMACNIANIE BEZPIECZEŃSTWA W SZKOLE - OCHRONA UCZNIÓW PRZED ZABURZENIAMI ROZWOJU

Celem programu jest taki wpływ na dziecko, aby lepiej radziło sobie w życiu, z rozwiązywaniem problemów, aby rozumiało siebie, umiało współżyć z innymi i potrafiło również znajdować w samym sobie oparcie w trudnych sytuacjach.

1. Cel ogólny:

Dostarczenie adekwatnych informacji na temat skutków zachowań ryzykownych, by uczeń mógł podjąć racjonalny wybór i zmieniać niewłaściwe postawy i zachowania.

Cele szczegółowe:

- pokazanie, czym jest agresja i jak ją rozpoznawać;
- uświadomienie zagrożeń, jakie niesie agresja;
- obalenie mitu, iż o wartościach człowieka, decyduje jego siła fizyczna
- pogłębianie wiedzy i świadomości na temat uzależnień – również infoholizmu
- pokazanie zagrożeń i konsekwencji zażywania narkotyków, dopalaczy, alkoholu, palenia papierosów.

2. Cel ogólny:

Uczenie ważnych umiejętności społecznych i psychologicznych, które pozwolą na lepsze radzenie sobie w trudnych sytuacjach.

Cele szczegółowe:

- doskonalenie umiejętności rozpoznawania i wyrażania emocji, uczuć w powszechnie akceptowany sposób;
- kształtowanie poczucia własnej wartości oraz pozytywnej samooceny;
- wzmacnianie mocnych stron ucznia;
- rozwijanie umiejętności nawiązywania kontaktów, budowania udanych relacji z innymi ludźmi;
- nabywanie umiejętności opierania się naciskom otoczenia;
- nabywanie umiejętności właściwego rozwiązywania problemów i konfliktów;
- przyjmowanie odpowiedzialności za swoje zachowanie,
- kształcenie umiejętności radzenia sobie ze stresem.
- kształcenie umiejętności obrony własnych praw przy jednoczesnym poszanowaniu praw innych;

3. Cel ogólny:

Wprowadzenie w świat wartości i norm, na których uczeń może się oprzeć w swoich wyborach

Cele szczegółowe:

- **rozwijanie kompetencji czytelniczych oraz upowszechnianie czytelnictwa wśród dzieci i młodzieży**
- zachęcanie do lepszego rozumienia i poszanowania: niepełnosprawności, odmiennych poglądów oraz odrębności kulturowej, językowej;
- wpajanie zasad moralnych, etycznych;
- zapoznanie z Konwencją o Prawach Człowieka, wdrażanie wynikających z niej praw Dziecka
- zapoznanie z normami, regułami kulturalnego współżycia i zasadami obowiązującymi w szkole;
- wzbudzanie poczucia odpowiedzialności za własne zachowanie;
- uświadomienie i pokazanie korzyści płynących ze zdrowego stylu życia, bez uzależnień;

4. Cel ogólny:

Pomoc w zaspokajaniu ważnych potrzeb rozwojowych w szczególności dzieci młodszych w tym sześciolatków oraz uczniów niepełnosprawnych poprzez oferowanie alternatywnych form spędzania czasu wolnego.

Cele szczegółowe:

- stwarzanie możliwości i zachęcanie do rozwijania zainteresowań i uzdolnień;
- pobudzanie potrzeby aktywnego, zdrowego stylu życia;
- kształtowanie umiejętności spędzania czasu wolnego w sposób sprzyjający rozwojowi;
- udzielanie pomocy uczniom z różnego rodzaju trudnościami, w tym niepełnosprawnych;

IV. METODY PRACY.

W realizacji programu wykorzystuje się różnorodne metody, przede wszystkim aktywne, by umożliwić uczniom aktywne doświadczenie i przeżywanie tego, co jest tematem zajęć. Wprowadzać można różne techniki, dostosowując je do wieku uczniów, zainteresowania tematem, umiejętności radzenia sobie z przedstawionymi problemami i poziomu ich aktywności.

Poniżej wymieniono najważniejsze metody i techniki, spośród których prowadzący może wybrać takie, które najlepiej odpowiadają danemu tematowi:

- **krag uczuć** (klasowe powitanie i pożegnanie)
- **rysunek** - forma swobodnej ekspresji, umożliwiającą uczniom uzewnętrznianie swoich przeżyć, doświadczeń, emocji, wiedzy o otaczającym świecie;
- **psychodrama** - odgrywanie scenek na wybrane tematy tak, by dać możliwość przeżycia sytuacji mogących się wydarzyć w życiu;
- **dyskusja klasowa, rozmowa** - wymiana poglądów, dzielenie się doświadczeniami, wspólna praca nad problemem, wdrażanie do współpracy, wyrabianie otwartości na innosc poglądów, modelowanie postaw tolerancji;
- **"burza mózgów"** , której celem jest stworzenie listy pomysłów na rozwiązanie określonego problemu;
- **krótkie opowiadania** - stosowanie tej metody jest szczególnie przydatne przy tematach trudnych, budzących zawstydzenie, polega ona na opowiadaniu o sytuacjach życiowych prawdziwych lub wymyślonych, aby na przykładzie przeżyć bohaterów omówić daną sytuację;
- **gry i zabawy** jako urozmaicenie prowadzonych zajęć;
- **praca w małych grupach** (3-5 osobowych) - efektywna zwłaszcza wtedy gdy temat dotyczy ważnych problemów emocjonalnych i wyjątkowych sytuacji, gdyż uczniom łatwiej wypowiedzieć się wobec mniejszej liczby rozmówców;
- **uzupełnianie zdań** ("rundki") – ułatwiają samodzielną wypowiedź, gdyż uczeń ma za zadanie dokończyć zdanie zaczęte przez nauczyciela uzewnętrzniając swoją reakcję, uczucia;
- pogadanka;
- pokaz multimedialny.

V. REALIZACJA DZIAŁAŃ SZKOLNEJ PROFILAKTYKI.

A. PLAN REALIZACJI

Cel ogólny	Zadania	Formy realizacji	Osoby odpowiedzialne	Termin realizacji
Dostarczenie adekwatnych informacji na temat skutków zachowań ryzykownych, niebezpiecznych	- pokazanie, czym jest agresja, jak ją rozpoznawać i jakie niesie zagrożenia;	- zajęcia warsztatowe, pogadanki na godz. wychowawczych	wychowawcy, pedagodzy	cały rok
	- obalenie mitu iż o wartościach człowieka decyduje jego siła fizyczna	- organizacja „Dnia bez Przemocy	pedagodzy	czerwiec 2017
	- ukazanie innych niż siła fizyczna walorów, na bazie których można budować poczucie wartości	- dyżury nauczycieli i obsługi (na terenie szkoły, przy wejściu do szkoły, na boisku szkolnym), monitoring	wicedyrektor	cały rok
	- zapoznanie uczniów z Kodeksem Ucznia	- zajęcia na lekcjach i godzinach wychowawczych	nauczyciele i wychowawcy	cały rok
	Promowanie problematyki bezpieczeństwa dzieci	- organizowanie pogadanek i spotkań z Policją, Strażą Miejską, WOPR	pedagodzy, wychowawcy	wg potrzeb
	Zapoznanie uczniów klas IV - VI z odpowiedzialnością prawną nieletnich oraz wprowadzenie zagadnień dot. konsekwencji nieodpowiedniego zachowania dla klas I-III.	1)spotkania z przedstawicielami Sądu Rejonowego (kuratorami)	pedagodzy, wychowawcy	cały rok wg uzgodnionych terminów
	- pogłębianie wiedzy i świadomości na temat uzależnień; - pokazanie zagrożeń i konsekwencji zażywania narkotyków,	- pogadanki nt. szkodliwości nałogów: papierosów, alkoholu, zażywania narkotyków, dopalaczy, uzależnienia od Sieci	wychowawcy - w współpracy z rodzicami , higienistka, pedagodzy	według planu wychow. klas oraz wg potrzeb

	dopalaczy, alkoholu, palenia papierosów, infoholizmu - uczenie dzieci przewidywania konsekwencji swoich zachowań w obszarze uzależnień i cyberprzestrzeni	akcje profilaktyczne: apele szkolne, plakaty, - prezentacja multimedialna (szkolenie) dla rodziców „Moje dziecko wśród zagrożeń uzależnieniem”	opiekun Szkol. Samorządu, pedagodzy, wychowawcy, nauczyciele, pracownik PPP.	według potrzeb
--	--	---	--	----------------

Cel ogólny	Zadania	Formy realizacji	Osoby odpowiedzialne	Termin realizacji
Uczenie ważnych umiejętności społecznych i psychologicznych	- doskonalenie umiejętności rozpoznawania i wyrażania własnych uczuć oraz akceptowania uczuć innych; - kształtowanie pozytywnej samooceny w oparciu o pozytywne wartości, - nabywanie umiejętności opierania się naciskom innych; - nabywanie umiejętności rozwiązywania problemów; - kształtowanie umiejętności wyrażania swoich sądów i opinii oraz ich uzasadnianie - kształtowanie przewidywania konsekwencji swoich decyzji i zachowań - kształcenie umiejętności radzenia sobie ze stresem; - rozwijanie świadomości własnego ciała i umiejętności dbania o zdrowie.	- zajęcia warsztatowe podczas lekcji w kl. I-III i godzinach wychowawczych w kl. IV-VI w oparciu o scenariusze „Spójrz inaczej”	wychowawcy	cały rok
		- zajęcia w świetlicy socjoterapeutycznej, - zajęcia czytelnicze w szkole	wychowawcy świetlicy, nauczyciele bibliotekarze	cały rok
		- zajęcia z pedagogiem szkolnym,	pedagodzy,	wg uzgodnionych terminów
		- akcje profilaktyczne: apele szkolne, plakaty, - -- zajęcia warsztatowe na godz. wychowawczych - pedagogizacja rodziców na zebraniach	opiekun Szkol. Samorządu, pedagodzy, wychowawcy we współpracy z rodzicami	według potrzeb
		- udział w programach profilaktycznych - w spektaklach profilaktycznych	pracownicy Poradni Psychologiczno Pedagogicznej , pedagodzy, psycholog	wg uzgodnionych terminów
		- prelekcje i pogadanki	pedagodzy, wychowawcy	cały rok
		- pogadanki higienistki szkolnej - realizacja Programu Rządowego „Owoce w szkole”; „Szkłanka mleka”; „Pierwsza pomoc”	higienistka szkolna, nauczyciele	cały rok, wg uzgodnionych terminów

Cel ogólny	Zadania	Formy realizacji	Osoby odpowiedzialne	Termin realizacji
<p>Wprowadzenie w świat wartości i norm <u>z uwzględnieniem realizacji priorytetu MEN na rok szkolny 2016/2017</u> <u>„Kształtowanie postaw. Wychowanie do wartości”.</u> <u>„Upowszechnianie czytelnictwa, rozwijanie kompetencji czytelnich wśród dzieci i młodzieży”</u></p>	<p>- uczenie otwartości na potrzeby innych; - kształtowanie postaw; - zachęcanie do lepszego rozumienia ludzi, uszanowania odmiennych poglądów, niepełnosprawności, odrębności kulturowej itp.</p>	<p>- własny przykład nauczycieli, dostarczanie pozytywnego wzorca w codziennych kontaktach z uczniami</p>	<p>wszyscy nauczyciele,</p>	<p>cały rok</p>
	<p>- zachęcanie do obcowania z książką</p>	<p>- zajęcia czytelnicze</p>	<p>wszyscy nauczyciele</p>	<p>cały rok</p>
	<p>- zachęcanie do zapoznania z normami, regułami kulturalnego współżycia i zasadami obowiązującymi w szkole;</p>	<p>- formy warsztatowe i pogadanki na zajęciach edukacji wczesnoszkolnej w kl. I-III i godzinach wychowawczych w kl. IV-VI , dotyczące zapoznania z prawami człowieka i dziecka (z uwzględnieniem obowiązków ucznia)</p>	<p>wychowawcy</p>	<p>cały rok</p>
	<p>- zapoznanie z wybranymi paragrafami Statutu Szkoły nawiązującymi do Konwencji o Prawach Człowieka</p>	<p>- zajęcia z pedagogami,</p>	<p>pedagodzy, wychowawcy</p>	<p>wg potrzeb</p>
	<p>- wzbudzanie poczucia odpowiedzialności za siebie, adekwatnie do wieku ucznia</p>	<p>- rozmowy indywidualne z uczniami, - zajęcia warsztatowe na lekcjach - pedagogizacja rodziców</p>	<p>dyrekcja szkoły, wychowawcy we współpracy z rodzicami</p>	<p>wg potrzeb</p>
	<p>- Rozwijanie kompetencji czytelnich uczniów z wykorzystaniem dostępnych aplikacji internetowych.</p>	<p>- lektura literatury dostarczającej pozytywne wzorce zachowań akcja „Cała Polska czyta dzieciom” - Narodowe czytanie „Quo vadis” kl. IV – VI- Czytajmy razem kl. I - III</p>	<p>nauczyciele j. polskiego, bibliotekarze</p> <p>R. Pleśniak</p>	<p>cały rok</p> <p>IX 2016</p> <p>IV 2017</p>

Cel ogólny	Zadania	Formy realizacji	Osoby odpowiedzialne	Termin realizacji
Pomoc w zaspokajaniu ważnych potrzeb rozwojowych ze szczególnym uwzględnieniem dzieci młodszych i uczniów niepełnosprawnych	- stwarzanie możliwości i zachęcanie do rozwijania zainteresowań i uzdolnień	- zajęcia w świetlicy socjoterapeutycznej, szkolnej - terapia pedagogiczna - zajęcia korekcyjno-kompensacyjne - zajęcia wyrównawcze	wychowawcy świetlicy, pedagodzy, nauczyciele	cały rok
		- konkursy szkolne i pozaszkolne: plastyczne, przedmiotowe i tematyczne	wszyscy nauczyciele	wg terminów konkursów
		- spotkania z ciekawymi ludźmi	chętni nauczyciele,	wg potrzeb
		- gazetka szkolna	opiekun Szkol. Samorządu, bibliotekarz	Cały rok
		- szkolne inscenizacje - udział w imprezach środowiskowych organizowanych na terenie miasta	chętni nauczyciele, nauczyciele świetlicy	wg potrzeb
	- pobudzanie potrzeby aktywnego, zdrowego stylu życia	- pozalekcyjne zajęcia sportowe (SKS, zajęcia na krytej pływalni, na nartach)	nauczyciele wf.,	cały rok
		- udział w międzyszkolnych rozgrywkach sportowych -kl. I – III - turniej „dwa ognie” o puchar dyrektora szkoły	nauczyciele wf	wg terminarza zawodów
		- szkolne zawody sportowe, np. Szkolny Dzień Sportu	nauczyciele wf., opiekun Szkol. Samorządu	czerwiec i według potrzeb
		- rajdy, wycieczki klasowe, itp.	Wychowawcy,	według potrzeb, cały rok
	- kształtowanie umiejętności spędzania czasu wolnego w sposób sprzyjający rozwojowi	- udział w imprezach szkolnych	wychowawcy	cały rok
		- wycieczki szkolne, wyjścia do kina, wyjazdy do teatru itp. - zajęcia w grupach świetlicowych	wychowawcy, dyrektor szkoły, Nauczyciele świetlicy	w miarę potrzeb, cały rok

Cel ogólny	Zadania	Formy realizacji	Osoby odpowiedzialne	Termin realizacji
		- organizacja występów artystycznych w szkole	chętni nauczyciele	w miarę potrzeb
	- udzielanie pomocy uczniom z różnego rodzaju trudnościami w ramach realizacji pomocy psychologiczno pedagogicznej, stymulowanie i usprawnianie zdolności i umiejętności szkolnych i psychospołecznych	- zachęcanie rodziców do kontaktu z Poradnią Psychologiczno Pedagogiczną i innymi specjalistami	wychowawcy, pedagodzy,	na bieżąco
		- pomoc Szkolnego Rzecznika Praw Dziecka, (oraz Niebieska Linia, Policja i Sąd), inne instytucje oraz pomoc koleżeńska,	Wychowawcy, pedagodzy	cały rok
		- zajęcia wyrównawcze	logopeda, pedagodzy, inni specjaliści	regularnie, cały rok
		- objęcie zajęciami wynikającymi z IPET uczniów posiadających orzeczenie	wszyscy nauczyciele	cały rok

UWAGA!

Program Profilaktyki uaktualniono 30.08.2016 r. uwzględniając priorytety MEN na rok szkolny 2016/2017

B. ZASADY INTERWENCJI WOBEC UCZNIÓW SZCZEGÓLNIE ZAGROŻONYCH

Reagowanie w sytuacjach rozpoznania pierwszych prób podejmowania zachowań ryzykownych obejmuje odwołanie się do specjalistycznej pomocy, przy czym główną rolę odgrywa tu wychowawca dziecka i pedagog szkolny.

Jeżeli na podstawie obserwacji i zebranych informacji o uczniu okaże się, że jest on szczególnie zagrożony, ma za sobą już pierwsze doświadczenia w zakresie zachowań ryzykownych, trzeba podjąć oddziaływania specyficzne dla danego rodzaju zaburzenia. **Nie może się to odbyć bez udziału rodziców dziecka. Do wychowawcy należy** nawiązanie kontaktu z rodzicami i pedagogiem szkolnym, wskazywanie odpowiedniego specjalisty, a czasem pomoc w organizacji pierwszego kontaktu z nim, motywowanie do podjęcia leczenia i terapii.

Podjęcie samych działań to sprawa nie tylko pedagoga szkolnego ale również - pomoc specjalistyczna z zewnątrz szkoły (poradnie psychologiczno pedagogiczne, lekarze specjaliści, organizacje pozarządowe działające na rzecz dzieci i młodzieży).

C. NAUCZYCIELE I RODZICE WOBEC ZADAŃ PROFILAKTYKI

Najważniejszymi osobami wpływającymi na dzieci są rodzice i nauczyciele. Dlatego właśnie oni muszą posiadać wiedzę na temat wszelkiego rodzaju zagrożeń i umiejętność wspierania dziecka w rozwoju.

Zadaniem nauczycieli jest zatem poszerzanie wiedzy z zakresu profilaktyki, zapoznawanie się z aktualnymi rozporządzeniami ministra, wybranymi aktami prawnymi dotyczącymi tej problematyki poprzez:

- rozpoznawanie istniejących problemów i potrzeb środowiska za pomocą różnorodnych metod np. ankiety itp.
- wymiana doświadczeń w dyskusjach;
- konferencje szkoleniowe z udziałem osób wspierających pracę szkoły np. pedagoga, psychologa, logopedy;
- postępowanie zgodnie z procedurami działań interwencyjnych obowiązujących w naszej szkole
- samokształcenie - uczestnictwo w różnego rodzaju formach doskonalenia zawodowego związanego z tematyką profilaktyki, studiowanie odpowiedniej literatury.

Ponadto na **spotkaniach wychowawców z rodzicami** poruszane będą w formie prelekcji, dyskusji i zajęć warsztatowych następujące zagadnienia

1. wnoszące wiedzę z zakresu pedagogiki, psychologii, prawa:

- Rozporządzenia ministra, wybrane akty prawne np. z zakresu praw dziecka, bezpieczeństwa, prawa karnego i opiekuńczego.
- Podstawowe prawidłowości rozwojowe dzieci w określonym, interesującym rodziców wieku.
- Przyczyny niepowodzeń szkolnych uczniów i sposoby radzenia sobie z nimi.
- Przyczyny występujących obecnie zaburzeń w zachowaniu (agresja, uzależnienia itp.).
- Deficyty rozwojowe i radzenie sobie z nimi (dysleksja i inne zaburzenia).
- Patologie społeczne (narkomania, alkoholizm, sekty).
- Rozwój seksualny człowieka (jak rozmawiać z własnym dzieckiem).

2. kształcące umiejętności wspierania rozwoju dziecka:

- Rozeznanie w potrzebach własnych dzieci.
- Poznanie sposobów zaspokajania potrzeb.
- Kierowanie procesem uczenia się.
- Organizacja czasu dziecka (czasu pracy i czasu wolnego).
- Umiejętność porozumiewania się z dzieckiem i osobami dorosłymi.
- Wspólne planowanie i spędzanie czasu w domu i szkole.

- Radzenie sobie z konfliktami i negatywizmem dziecka.

VI. Bibliografia

- Biblioteczka reformy MEN, O pomocy psychologiczno-pedagogicznej. Warszawa 2000.
- Gordon T., Wychowanie bez porażek w szkole. Warszawa, 1997
- Kołodziejczyk A., Czerniewska E., Kołodziejczyk T., Spójrz inaczej. Program zajęć wychowawczo-profilaktycznych dla klas 1-3 szkół podstawowych. Skarżysko-Kamienna 1997
- Kołodziejczyk A., Czerniewska E., Kołodziejczyk T., Spójrz inaczej. Program zajęć wychowawczo-profilaktycznych dla klas 4-6 szkół podstawowych. Skarżysko-Kamienna 1997
- Kosińska E., Rodzice a szkoła. Krótki poradnik psychologiczny. Kraków 1999
- Mity i zasady profilaktyki uzależnień. W: "Remedium" 2002 nr 5, s. 16-17.
- Profilaktyka a wychowanie. W: "Remedium" 2002 nr 1, s. 6-7.
- Simm M., Węgrzyn-Jonek E., Budowanie szkolnego programu profilaktyki. Kraków 2002.
- Szymańska J., Działania profilaktyczne a klimat szkoły. W: "Remedium" 2003 nr 2, s. 6-7.
- Szymańska J., Profilaktyka w szkole. W: "Remedium" 2002 nr 7-8, s. 9-11.
- Strategie w profilaktyce. W: "Remedium" 2002 nr 1, s. 16-17. .
- Wardyńska-Ziółek M., Szkolny program profilaktyki w prawie oświatowym. W: "Remedium" 2002 nr 12, s. 22-24.